

[=]

c i e m e n

centre

internacional

escarré per a les

[minories]

ètniques i les

nacions

[MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2015]

ÍNDEX

[CONEIXEMENT]

1. RECERCA

- 1.1. Xarxa Mercator per la Diversitat Lingüística
- 1.2. Mapa històric de la llengua catalana
- 1.3. Stateless Nations Geopolitics (SNGP)

2. PUBLICACIONS

- 2.1. Diari digital *Nationalia*
- 2.2. Diari digital *Lliureimillor.cat*
- 2.3. Diccionari de llengües del món

3. CURSOS

- 3.1. L'independentisme al món avui
- 3.2. Projectes europeus per a ONG
- 3.3. Curs sobre drets col·lectius

4. XARXES

- 4.1. Xarxa NISE
- 4.2. Centre Maurits Coppieters (CMC)
- 4.3. Linguapax

5. DOCUMENTACIÓ I EXPOSICIONS

- 5.1. Biblioteca i hemeroteca
- 5.2. Arxiu
- 5.3. Exposicions

6. PONÈNCIES, CONFERÈNCIES I ARTICLES

7. PRÀCTIQUES UNIVERSITÀRIES

[PAÏSOS CATALANS]

1. XARXES I FÒRUMS

- 1.1. Pacte Nacional pel Dret a Decidir
- 1.2. Plataforma pel Dret de Decidir (PDD)
- 1.3. Somescola.cat
- 1.4. Fòrum Social Català (FSCat)
- 1.5. Federació Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR)
- 1.6. Campanya Som Països Catalans
- 1.7. DIPLOCAT
- 1.8. Fira d'Entitats dels Països Catalans
- 1.9. Lafede.cat
- 1.10. Stop Mare Mortum

2. ACTES

[INTERNACIONAL]

1. XARXES I PLATAFORMES

- 1.1. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles (XMDCP)
- 1.2. Xarxa per a la Igualtat de les Llengües Europees (ELEN)
- 1.3. Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (NPLD)
- 1.4. Plataforma Azadî de Solidaritat amb el Poble Kurd

2. PROJECTES I ACCIONS

- 2.1. Memòria històrica de l'independentisme
- 2.2. Delegacions catalanes al Kurdistan
- 2.3. Cimera sobre la Diversitat Lingüística
- 2.4. Acord Nacional d'Acció Exterior
- 2.5. Dret a la sanitat universal dels refugiats iazidites

3. CONFERÈNCIES I ACTES

[CONEIXEMENT]

1. RECERCA

1.1. Xarxa Mercator per la Diversitat Lingüística

Mercator és una xarxa inicialment formada de tres centres de recerca i documentació situats a tres nacions sense estat d'Europa -Frísia, Gal·les i els Països Catalans- creada el 1987 a partir d'una iniciativa de la Comissió Europea. Cada centre s'ocupa d'un aspecte de les llengües minoritzades de la UE: educació (Acadèmia Frisona, a Frísia), mitjans de comunicació (Universitat d'Aberystwyth, a Gal·les) i legislació i drets lingüístics (CIEMEN, als Països Catalans), posant a l'abast de tota persona interessada un centre de recursos especialitzat i un servei d'informació expert. Així mateix, la xarxa crea un espai d'intercanvi d'experiències i documentació entre les diferents comunitats lingüístiques europees.

Des de 2009, amb la renovació i ampliació del projecte europeu de la xarxa de centres sobre diversitat lingüística, Mercator consta de dos socis més: l'Institut de Recerca sobre Lingüística, a l'Acadèmia Hongaresa de les Ciències (Budapest, Hongria), i el Centre d'Estudis Finesos, a la Universitat d'Estocolm (Suècia).

L'any 2013 va començar el projecte europeu LEARNMe by Mercator sobre diversitat lingüística, atorgat per la Comissió Europea per a un període de tres anys (2013-2015). El 2014, i per motius econòmics, el CIEMEN va renunciar a mantenir el seu rol en el projecte a partir de l'1 de novembre de 2014, i va ser substituït pel Centre Universitari de Sociolingüística i Comunicació (CUSC) de la Universitat de Barcelona.

Tot i així, el CIEMEN va continuar sent membre de la Xarxa Mercator i va prendre part en dues activitats del projecte LEARNMe. D'un costat, l'assistència al seminari organitzat per la Universitat de Barcelona el 8 i 9 d'abril "Novetats recents relatives a la protecció legal de les llengües minoritzades: perspectives europees diferents". De l'altre, la participació activa -amb una ponència sobre la trajectòria de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics i els esforços

David Forniès (CIEMEN) parla sobre la trajectòria del CIEMEN en la defensa dels drets lingüístics. Conferència final del projecte LEARNMe by Mercator, 18-19 de setembre de 2015, Budapest.

actuals per a elaborar un nou Protocol de Drets Lingüístics- a la conferència final del projecte LEARNMe, que va tenir lloc a Budapest (Hongria) els dies 18 i 19 de setembre, hostatjada per l'Institut de Recerca de Lingüística de l'Acadèmia Hongaresa de Ciències.

Acabant l'any, estava en marxa la redacció del llibre blanc que inclourà totes les conclusions del projecte LEARNMe a partir de la tasca de tots els socis del projecte, incloent-hi el CIEMEN. El llibre blanc ha de sortir durant el 2016.

Igualment, el CIEMEN va continuar contribuint durant l'any a la Newsletter mensual de la Xarxa Mercator, que arriba a més de 2.000 destinataris.

1.2. Mapa històric de la llengua catalana

El 2014 l'àrea de Coneixement del CIEMEN va iniciar una recerca sobre l'avenç històric de la llengua catalana, sobre els territoris on ha estat parlada en algun període de la història i sobre la influència que ha tingut en les llengües veïnes. La recerca es va desenvolupar durant tot l'any 2014 i també el 2015, amb l'objectiu final de publicar un mapa i un document escrit en format PDF com a fruit de la investigació. La publicació d'ambdós materials, inicialment prevista per al 2015, s'ha hagut d'ajornar. Previsiblement, el mapa podrà estar enllestit el 2017.

1.3. Stateless Nations Geopolitics (SNGP)

Amb la Fundación Aragonesista 29 de Junio i Eurominority, i amb el cofinançament del Centre Maurits Coppieters (CMC), el CIEMEN ha estat compilant i triant informació per a la creació d'un web amb perfils de nacions i pobles sense estat europeus, amb informació política, històrica, econòmica, militar, lingüística i cultural de referència. El web també incorporarà articles especialitzats en la geopolítica d'aquestes nacions i pobles sense estat.

El web, allotjat a l'adreça www.statelessnations.eu, es va obrir al públic els primers mesos de 2015, i les seves

informacions han estat disponibles al llarg de tot l'any. Durant el 2015 s'ha fet la tasca de manteniment del web.

2. PUBLICACIONS

2.1. Diari digital *Nationalia*

Com cada any, *Nationalia* ha estat atent a l'actualitat de les nacions sense estat i pobles minoritzats a Europa i a la resta del món. Els esdeveniments al Kurdistan, el procés de sobirania de Catalunya o les eleccions a territoris de la República Francesa han estat alguns dels temes dels quals el diari ha fet un seguiment més exhaustiu.

També s'ha fet esment a la qüestió de les llengües minoritzades, amb especial atenció a les notícies relacionades amb la llengua i la cultura catalana i occitana, amb el valor afegit que la seva publicació en anglès en permet una difusió d'abast mundial.

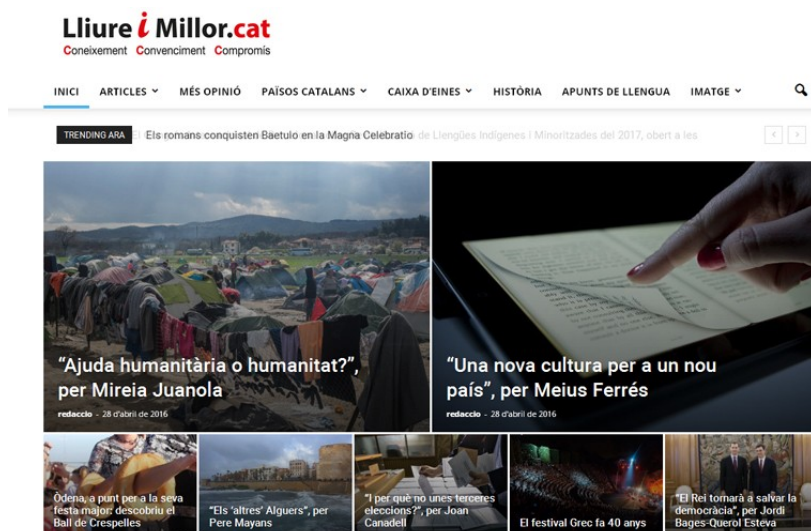
Igualment, també s'han publicat diverses entrevistes exclusives.

El 2015, a més a més, ha suposat un nou impuls perquè, per primer cop des de la fundació del diari, *Nationalia* ha canviat de gestor de continguts i d'imatge, amb una presència molt més moderna i àgil, i amb més projecció a la xarxa gràcies a un acord amb Tirabol (Racó Català).

Durant el 2015, *Nationalia* ha tingut més de 69.000 visites amb gairebé 39.000 visitants únics. El compte de Twitter ha superat els 1.600 seguidors i el de Facebook voreja els 1.700.

2.2. Diari digital *Lliureimillor.cat*

Al novembre de 2014 es va presentar el diari digital d'opinió *Lliureimillor.cat*, emmarcat en una campanya d'abast més ampli, *Un país lliure, un país millor*, i que és promoguda per tres entitats veteranes del teixit associatiu català i de la defensa del dret d'autodeterminació dels catalans: Gent de la Terra, l'Ens de l'Associacionisme Català i el CIEMEN.

El diari d'opinió està impulsat i mantingut per les tres entitats i l'empresa de comunicació Nautilus. El mitjà busca aportar als lectors elements que els permetin tenir un criteri propi sobre per què la independència de Catalunya és el millor per al futur dels catalans.

Durant el 2015 el CIEMEN va contribuir a alimentar de continguts el diari a través d'articles d'opinió, de reproduccions d'articles continguts a *Nationalia* i de la difusió d'apunts del web del CIEMEN.

2.3. Diccionari de llengües del món

El CIEMEN és una de les entitats coautores del *Diccionari de llengües del món*, que es va presentar el 24 de febrer de 2015. L'obra està disponible en format web (http://www.termcat.cat/ca/Diccionaris_En_Linia/130/Presentacio/) i conté 1.264 entrades amb informació sobre les llengües que es parlen als cinc continents.

En cada entrada es troba informació sobre la filiació lingüística de cada llengua, el lloc on es parla, la seva situació sociolingüística, la seva vitalitat i aspectes històrics, entre d'altres.

Les dades del *Diccionari de llengües del món* provenen d'un projecte encapçalat per Linguamón i que va comptar amb la col·laboració i coautoria del CIEMEN i del Grup d'Estudi de Llengües Amenaçades (GELA). Concretament, el CIEMEN va elaborar informacions sobre les llengües d'Europa, de la Mediterrània, del Caucas i de signes.

3. CURSOS

3.1. L'independentisme al món avui

El 2015 el CIEMEN va decidir de fer una aposta per l'oferta de cursos dissenyats des de la mateixa entitat. El primer fruit d'això va ser la celebració del curs "L'independentisme al món avui", entre octubre i desembre de 2015. És una combinació de classes amb conceptes teòrics essencials -entre els quals el de nació- i teories bàsiques sobre la secessió i l'autodeterminació, amb una panoràmica general sobre els moviments d'independència des de l'inici del segle XXI fins a l'actualitat i l'estudi de diversos casos d'Europa, Àfrica i la regió mediterrània.

Davant la bona acollida del curs i les bones valoracions per part dels estudiants, el CIEMEN va decidir de llançar una segona edició d'aquest mateix curs, entre gener i abril de 2016, i d'estudiar-ne una possible extensió a començar el segon semestre de 2016.

3.2. Projectes europeus per a ONG

El CIEMEN va col·laborar en l'organització del curs "Projectes europeus per a ONG", destinat a les entitats catalanes que es volen internacionalitzar, organitzat per la FOCIR i celebrat entre maig de juny de 2015. La bona acollida del curs va obligar a fer-ne una segona edició abans de l'estiu. També s'hi va incloure una visita de treball a Brussel·les. El curs va tenir lloc a l'Auditori del CIEMEN, amb l'assistència d'una seixantena de persones.

És previst que aquest curs tindrà una nova edició durant l'any 2016, també a l'Auditori del CIEMEN, mercès al finançament de l'Ajuntament de Barcelona.

3.3. Curs sobre drets col·lectius

El CIEMEN va coordinar un curs sobre drets col·lectius elaborat específicament per al personal de l'Agència Catalana de Cooperació al

Desenvolupament. Entre els formadors del curs, hi van prendre part Antoni Trobat i David Forniès (CIEMEN). El curs es va desenvolupar entre els dies 27 de novembre i 3 de desembre.

4. XARXES

4.1. Xarxa NISE

De la mà de l'Arxiu de Documentació del Nacionalisme Flamenc (ADVFN, en les seves sigles en flamenc, amb seu a Anvers, Flandes), el 2009 es va iniciar el projecte europeu National Movements and Intermediary Structures in Europe (NISE), dedicat a crear una xarxa de centres d'estudi i documentació de les estructures intermèdies del nacionalisme a Europa.

Plecs de documents a l'arxiu ADVN a Anvers, seu del workshop "Archival Awareness".

La participació del CIEMEN en aquesta xarxa pot facilitar a mitjà termini la digitalització de documents de l'arxiu de l'organització, molts d'ells relacionats amb la defensa de la llengua i la cultura catalanes, i d'altres relacionats amb la història del moviment nacional català durant les darreres dècades.

Per motius organitzatius, i com va ocórrer ja el 2014, el CIEMEN no va poder assistir a l'assemblea de la Xarxa NISE.

4.2. Centre Maurits Coppieters (CMC)

El CIEMEN és, des de 2011, membre associat del Centre Maurits Coppieters (CMC), la fundació política de l'Aliança Lliure Europea (ALE, partit europeu que agrupa partits regionalistes, autonomistes i independentistes).

L'any 2015 el CIEMEN va assistir a l'assemblea general del CMC, celebrada el mes d'abril a Bautzen (Lusàcia, Alemanya), i va participar en les activitats pròpies de la xarxa. Tal com s'ha explicat anteriorment, el CIEMEN va continuar desenvolupant durant el 2015 el projecte Stateless Nations Geopolitics en el si del CMC. Com s'explica també en la secció de Reconeixement d'aquesta memòria, el CIEMEN, en cooperació amb el CMC i EFAY, va acollir un seminari sobre nacions sense estat el mes de setembre de 2015.

4.3. Linguapax

El CIEMEN és membre de la Junta de la Linguapax i, en aquest marc, ha participat activament en les reunions de la Junta i en les seves activitats, encaminades a la promoció i protecció de la diversitat lingüística.

5. DOCUMENTACIÓ I EXPOSICIONS

5.1. Biblioteca i hemeroteca

La biblioteca i hemeroteca del CIEMEN s'han continuat alimentant amb la incorporació de nous títols, bàsicament sobre nacionalisme, llengua i drets humans, i sobretot per l'entrada de publicacions periòdiques (al voltant d'una quinzena de títols diferents) que arriben a la seu del CIEMEN mensualment o trimestralment.

Una tasca rellevant que queda pendent és la de reorganitzar la biblioteca del CIEMEN amb criteris estàndards. Amb aquest objectiu s'han iniciat contactes amb el grup GRENS de la

Universitat Pompeu Fabra (UPF), amb la idea que una col·laboració entre el CIEMEN i l'UPF faci possible una catalogació de la biblioteca i hemeroteca i, potser, la cerca d'un espai més adequat per als volums que s'hi contenen. Aquests contactes és previst de desenvolupar-los amb més detall durant el 2016.

5.2. Arxiu

S'ha continuat organitzant l'arxiu fotogràfic i audiovisual del CIEMEN i a establir-ne la base de dades. Igualment, aquest arxiu s'ha ampliat amb les imatges preses al llarg de l'any a les diferents activitats en què ha participat l'entitat.

5.3. Exposicions

El CIEMEN manté diverses exposicions ("Les llengües un gran tresor", "Educació i entorn", "Vida i obra de Joan Fuster", "Conviure / Com viure", "Las lengas, un grand tresaur" -una fita per al CIEMEN perquè es tracta de la seva primera exposició en llengua occitana- i "Les llengües dels catalans").

La cancel·lació del servei d'exposicions, que a priori s'havia decidit el 2014 per a implementar-se a partir de 2015, finalment no es va dur a terme, com a conseqüència de la implementació d'un projecte finançat pel Departament de Benestar de la Generalitat de Catalunya. En aquest sentit, el CIEMEN ha esdevingut dipositari d'una nova exposició ("Premsa i dictadura: l'abat Escarré a 'Le Monde'"), sobre el 50e aniversari de les declaracions que l'abat de Montserrat va fer a aquell diari francès i que van precipitar el seu exili a Itàlia, uns fets que, indirectament, van ser a la base de l'origen del CIEMEN mateix a Milà.

6. PONÈNCIES, CONFERÈNCIES I ARTICLES

El CIEMEN ha promogut activitats a la Sala Abat Escarré (totes les que no se n'indica el lloc) i ha participat en activitats organitzades vinculades a l'àrea de Coneixement. Entre aquestes, destaquem:

11 de gener. Xerrada "Dona i revolució al Kurdistan", amb David Forniès (CIEMEN) i Marta Jorba (Gatamaula) a La Fona, Olesa de Montserrat.

23 de gener. Xerrada "Feminisme, resistència i revolució al moviment kurd", amb David Forniès (CIEMEN) i Marta Jorba i Maria Rodó (Gatamaula), a l'Ateneu Popular Octubre (Barcelona).

Diversos dies de gener. Participació, com a ponent, de Carles Riera (CIEMEN) en la Universitat d'Hivern de la Fundació Iratzar. A Barakaldo (País Basc).

20 de febrer. Xerrada "Processos d'emancipació nacional a Europa", amb Aureli Argemí (CIEMEN), a l'Ateneu de Sant Just Desvern. (Amb entrevista prèvia a Ràdio Desvern.)

28 de febrer. Xerrada "La revolució kurda. Feminisme contra el feixisme", amb David Forniès (CIEMEN) i Marta Jorba (Gatamaula), a La Marineta (Mollet del Vallès).

1 de març. Xerrada "Dona i independència", amb Eulàlia Reguant (CIEMEN), Laila Serra (BDS Catalunya) i Blanca Serra (Esquerra Independentista), al Casino Popular de Cardedeu.

6 de març. Xerrada "La revolució kurda: municipalisme i feminisme", amb David Forniès (CIEMEN), a La Llançadora (Esparreguera).

8 de març. Xerrada "La revolució kurda té nom de dona", amb Eulàlia Reguant (CIEMEN), al Casal Popular La Turba (Valls).

12 de març. Presentació del llibre *La rebel·lió basca. Una història de l'Esquerra Abertzale*, amb Ricard Vilaregut (CIEMEN), coautor del llibre, i amb Arantza Santesteban i David Fernàndez.

13 i 14 de març. Xerrada "Dona i revolució al Kurdistan", amb Eulàlia Reguant (CIEMEN) al Club d'Amics de la UNESCO d'Alcoi (13) i al Casal Tio Cuc d'Alacant (14).

18 de març. Conferència "Bilingüisme? La qüestió és una altra", amb Aureli Argemí (CIEMEN), a la Fundació Bosch i Cardellach (Sabadell).

17 d'abril. Xerrada "Les dones en la lluita del poble kurd", amb Eulàlia Reguant (CIEMEN), a l'Espai Mallorca de Barcelona.

22 d'abril. Xerrada "El confederalisme democràtic al Kurdistan", amb Eulàlia Reguant (CIEMEN), Jordi Vázquez (KurdisCat) i Marta Jorba (Gatamaula). A La Flor de Maig (Barcelona).

8 de maig. Xerrada-debat "Questione curda: un popolo ed una nazione senza stato", amb Aureli Argemí (CIEMEN), Faruk Doru (HDP) i Guido Corniolo (SAVT), a Aosta (Vall d'Aosta, Itàlia).

26 de juny. Conferència "La revolució feminista i democràtica dels kurds de Turquia i Síria", amb Antoni Trobat (CIEMEN), a Can Alcover (Palma).

27 de juny. Conferència "La revolució democràtica i pluralista dels kurds de Síria", amb Antoni Trobat (CIEMEN), a Llibres Ramon Llull (Palma).

28 de juny. Xerrada "El Kurdistan, una nació que es reivindica", amb Eulàlia Reguant (CIEMEN), a El Xargall (Argentona).

24 de juliol. Xerrada-debat "Les arrels llibertàries del moviment d'alliberament kurd", amb Antoni Trobat (CIEMEN), a l'Ateneu Llibertari Estel Negre (Palma).

3 de novembre. Presentació del llibre *El derecho a decidir. Teoría y práctica de un nuevo derecho*, amb la coautoria de Mercè Barceló, Mercè Corretja, Alfonso González Bondia, Jaume López i Josep M. Vilajosana.

5 de novembre. Article "L'HDP supera amb escreix el repte de les eleccions turques", d'Antoni Trobat (CIEMEN), a *Juvent. Revista Juvenil Alternativa*.

20 de novembre. Article "10 mesures que pot prendre Europa per combatre l'Estat Islàmic (i una desmitificació", d'Antoni Trobat i David Forniès (CIEMEN), a *Crític*.

20 de novembre. Presentació, a l'IEC (Barcelona), del llibre *Imaginaris nacionals moderns*, coordinat per Joaquim Capdevila, Mariona Lladonosa i Joana Soto, on s'inclou un article de David Forniès (CIEMEN) parlant de la visió del CIEMEN sobre el fet nacional.

6 de desembre. Article "I si després de París ho fem diferent", per David Minoves (CIEMEN), al diari *Ara*.

7. PRÀCTIQUES UNIVERSITÀRIES

Com és habitual des de fa set anys, el CIEMEN ofereix places perquè alumnes d'universitats catalanes -i en alguns casos també de fora- hi duguin a terme les seves pràctiques.

Durant el 2015 dos alumnes han aprofitat aquesta oportunitat al CIEMEN. Els temes tractats en les pràctiques d'aquests alumnes han estat l'actualitat del poble kurd i el procés de reconeixement de l'Alt Karabakh (pràctica començada el 2014).

[PAÏSOS CATALANS]

1. XARXES I FÒRUMS

1.1. Pacte Nacional pel Dret a Decidir

Durant el 2015, el CIEMEN va mantenir la seva participació en les reunions periòdiques del Pacte Nacional pel Dret a Decidir, convocat pel president de la Generalitat. El president del CIEMEN (Carles Riera fins al setembre i David Minoves a partir de llavors) va ser el representant de l'entitat en aquest fòrum.

1.2. Plataforma pel Dret de Decidir (PDD)

El CIEMEN va vehicular la seva col·laboració amb la PDD a través del seu president emèrit, Aureli Argemí, que també va ser president de la PDD durant tot el 2015 i, per tant, va presidir les reunions i assemblea general de la Plataforma, ara amb poca activitat.

A banda, el CIEMEN també va col·laborar logísticament amb el projecte Catalan News Monitor, un web destinat a explicar al món el procés d'independència català en llengua anglesa: www.catalanmonitor.com

1.3. Somescola.cat

Aquesta xarxa neix a partir de la necessitat de donar una resposta als constants atacs de la política legislativa espanyola a la llengua catalana. En aquest context, les principals entitats en defensa de la llengua catalana, incloent-hi Òmnium Cultural, Plataforma per la Llengua, Unescocat i el CIEMEN, es van unir per a fer front comú per aturar les agressions a la llengua. Com a plataforma, Somescola.cat agrupa més de 40 entitats cíviques, culturals i educatives. El CIEMEN forma part de la comissió permanent i en manté la secretaria.

Més informació: <https://www.omnium.cat/somescola-cat>

1.4. Fòrum Social Català (FSCat)

Després que l'any 2014 se celebrés el quart Fòrum Social Català a Barcelona -en què el CIEMEN va prendre part en l'organització i en la preparació de dos tallers sobre la defensa

dels drets col·lectius dels pobles i la diversitat lingüística-, el 2015 ha estat un any d'impàs pel que fa a aquest espai. S'espera la celebració d'un nou FSCat el 2017, en el qual el CIEMEN té la intenció de tornar a participar.

Més informació: www.forumsocialcatala.cat

1.5. Federació Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR)

El CIEMEN és membre de la junta de la FOCIR i, en aquest marc, ha desenvolupat les tasques de gestió i seguiment de les activitats regulars d'aquesta federació.

Entre les activitats més destacades cal esmentar les XV Jornades de la FOCIR "La participació de la societat civil organitzada a les organitzacions multilaterals", el 17 i 24 de novembre, a l'IEC, on va participar el president del CIEMEN, David Minoves.

Més informació: www.focir.cat

1.6. Campanya Som Països Catalans

Conjuntament amb altres entitats i persones de l'àmbit sobiranista, durant el 2015 el CIEMEN ha continuat participant en la plataforma Som Països Catalans. Entre d'altres accions, s'ha dut a terme la pujada de 50 cims dels Països Catalans, anomenada Som Cims, el juny de 2015.

La campanya és d'una eina de construcció nacional al servei del país, com a garantia que el procés d'alliberament no fragmenti més la nació sinó que en reforci els vincles.

Més informació: www.sompaisoscatalans.cat

1.7. DIPLOCAT

Un cop cada semestre, DIPLOCAT organitza una reunió que serveix per a intercanviar informació entre societat civil i govern. El CIEMEN hi ha participat com a entitat convidada.

1.8. Fira d'Entitats dels Països Catalans

El CIEMEN va col·laborar en la logística de la Fira, organitzada per Gent de la Terra i que l'11 de setembre aplega més d'un centenar d'entitats i moviments socials a l'Arc del Triomf de Barcelona.

1.9. Lafede.cat

Com a membre de Lafede.cat (abans, Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament), el CIEMEN va participar en les assemblees i grups de treball al si de la federació durant tot el 2015.

1.10. Stop Mare Mortum

El CIEMEN es va adherir el 2015 a la nova plataforma Stop Mare Mortum, que denuncia la tragèdia que es viu a la mar Mediterrània, on milers de persones perden la vida mentre proven d'arribar a Europa fugint de conflictes armats i de la precarietat dels seus països d'origen. El CIEMEN va participar activament de les activitats de la plataforma, per exemple, de les concentracions i manifestacions convocades.

2. ACTES

26 de febrer. Col·laboració en la taula rodona "Com i amb qui aprenen a parlar català els nouvinguts", organitzada per La Xarxa i celebrada a l'Auditori del CIEMEN.

14 d'abril. Commemoració del 100e aniversari del genocidi armeni amb la comunitat armènia de Catalunya, a l'Auditori del CIEMEN. L'acte va comptar amb el passi d'un documental, música armènia i una conferència.

4 de maig. Suport al debat "L'eix nacional i l'eix social a les eleccions municipals. La mirada dels candidats de Barcelona", organitzat per l'ANC i celebrat a l'Auditori del CIEMEN.

22 de juliol. Xerrada "Catalunya, un país de pau", organitzada com a activitat vinculada al diari *Lliureimillor.cat* (vegeu secció de Coneixement), a càrrec d'Eduard Vinyamata, a l'Auditori del CIEMEN.

[INTERNACIONAL]

1. XARXES

1.1. Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles (XMDCP)

La Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles (XMDCP) és una organització internacional d'entitats i partits de nacions i pobles sense estat. El seu objectiu és coordinar les organitzacions d'aquests pobles i nacions per tal que uneixin esforços per a fer progressar el reconeixement i l'exercici del dret a l'autodeterminació en l'era de la globalització. La XMDCP va fer la seva primera reunió al Fòrum Social Mundial de Belém, el 2009, va celebrar el seu Congrés Fundacional a Girona el 2010, i es va constituir legalment a Brussel·les el 2011. El CIEMEN n'és entitat impulsora, fundadora i participant.

La XMDCP promou el reconeixement dels drets col·lectius dels pobles en institucions i organismes internacionals, dóna suport als moviments i organitzacions d'arreu del món que lluiten pels seus drets col·lectius, i coordina i articula els actors socials i polítics a escala mundial que treballen en favor d'aquests drets.

L'any 2015, la secretaria de la Xarxa Mundial pels Drets Col·lectius dels Pobles ha mantingut les vies de comunicació entre els membres de la Xarxa, sense que hi hagi hagut activitats públiques, a diferència dels anys anteriors.

1.2. Xarxa per a la Igualtat de les Llengües Europees (ELEN)

Com a membre fundador, el CIEMEN ha dut a terme un seguiment dels desenvolupaments de la Xarxa per a la Igualtat de les Llengües Europees (European Language Equality Network, ELEN), creada el 2011 amb l'objectiu d'omplir el buit, en la defensa de les llengües més amenaçades, que deixava la dissolta EBLUL.

El 25 de juny de 2015, una delegació de l'ELEN va denunciar davant del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides la discriminació lingüística patida pels parlants de català, gallec, basc, asturià i aragonès per part de l'Estat espanyol.

El 10 d'octubre de 2015, el CIEMEN va participar a l'Assemblea General de l'ELEN, desenvolupada a Bucarest (Romania) a invitació del Consell dels Aromanesos. Maria Areny (junta del CIEMEN) hi va fer una presentació sobre la situació de la llengua i de la política a Catalunya.

1.3. Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (NPLD)

Fins al 2014, el CIEMEN va formar part de la Xarxa per a la Promoció de la Diversitat Lingüística (Network to Promote Linguistic Diversity, NPLD), xarxa paneuropea que engloba llengües constitucionals, regionals i d'estats petits per promoure la diversitat lingüística en el context d'una Europa multilingüe. La xarxa està formada per més de 20 membres entre governs, institucions i entitats europeus, que hi participen a diferents nivells. Els objectius de la xarxa són compartir les millors pràctiques en planificació lingüística i crear projectes conjunts, basats en la llengua, entre els seus membres. També és un dels seus objectius ser un grup de pressió per mantenir en l'agenda del Parlament Europeu, de la Comissió Europea i del Consell d'Europa les llengües regionals i dels Estats petits. Els temes inclouen la igualtat i els drets lingüístics.

Per motius organitzatius, el CIEMEN va decidir cancel·lar la seva participació a la xarxa NPLD el 2014. No obstant això, restava pendent la celebració de la conferència final del projecte NPLD2020, amb finançament europeu, del qual el CIEMEN era partícip. Per aquest motiu, el CIEMEN va participar en aquesta conferència, celebrada a Brussel·les el mes de novembre de 2015.

1.4. Plataforma Azadí de Solidaritat amb el Poble Kurd

La Plataforma Azadí de Solidaritat amb el Poble Kurd està integrada per entitats catalanes, entre les quals el CIEMEN, i membres a títol individual, i té com a objectiu denunciar la situació que pateix el poble kurd al seu país, el Kurdistan, donar difusió de la realitat d'aquest poble i dur a terme accions de solidaritat amb ell. La Plataforma és, en certa manera, continuadora del projecte de solidaritat amb Kobanê (Kurdistan Occidental, Síria) endegat el 2014 (vegeu Memòria d'activitats 2014 del CIEMEN).

Azadí, durant el 2015, va desenvolupar tot un seguit d'accions destinades als objectius assenyalats, entre les quals xerrades i concentracions de denúncia als atacs del poble kurd davant del consolat turc de Barcelona. El CIEMEN va representar Azadí a la Conferència Internacional per a la Reconstrucció de Kobanê, aollida pel Parlament Europeu l'1 de juliol de 2015.

2. PROJECTES I ACCIONS

El CIEMEN treballa per a la promoció dels drets dels pobles i la lluita contra la seva exclusió a la Mediterrània, l'Amèrica Central i del Sud, i Àfrica. A través de les seves activitats i projectes, promou la defensa dels drets col·lectius com a portadors d'universos simbòlics i generadors d'identitat, fomentant les visions locals del desenvolupament davant dels reptes de la mundialització. També promou la defensa dels drets culturals: l'accés al patrimoni cultural, a la conservació de la memòria col·lectiva i al desenvolupament de la identitat dels pobles són drets que s'han de tenir en compte juntament amb els polítics, econòmics i socials que recull el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals de l'ONU (1996).

Les línies d'intervenció del CIEMEN en matèria de projecció internacional i cooperació es resumeixen en:

- Foment dels drets col·lectius:

- a. Enfortir el teixit associatiu i l'autoorganització de les minories per a la defensa dels drets en l'àmbit estatal i davant els organismes internacionals.
- b. Potenciar l'accés a la cultura: la memòria històrica dels pobles, l'accés al patrimoni, la llengua...
- c. Treballar en els processos d'autorepresentació dels pobles i la pròpia visió de les nocions de desenvolupament.

- Promoció de la recerca, comunicació i difusió al voltant dels drets culturals en la seva aplicació al desenvolupament, així com en un treball interdisciplinari que aporti la transversalitat de la cultura en la cooperació i els drets humans.

- Difusió i sensibilització als Països Catalans al voltant de les situacions de vulnerabilitat dels pobles, amb accions de difusió sobre la importància de la pluralitat lingüística i cultural a través conferències, seminaris...

2.1. Delegacions catalanes al Kurdistan

En el marc de les relacions fortes que manté el CIEMEN amb el moviment kurd, l'entitat va organitzar per segon any consecutiu una delegació catalana a la celebració de l'any nou kurd (el Newroz), formada per membres i col·laboradors del CIEMEN i per representants de partits polítics catalans durant la tercera setmana del mes de març.

En el marc de la delegació es va conèixer la situació dels camps de refugiats al Kurdistan del Nord (Turquia) i es van dur a terme trobades i entrevistes amb dirigents del moviment kurd, com és el cas d'Asya Abdullah, dirigent del moviment al Kurdistan Occidental (Síria).

El 29 d'abril, sis membres d'aquesta delegació (Maria Campuzano (Enginyeria Sense Fronteres), Natxo Parra (Col·lectiu Ronda), Maria Rodó (Gatamaula), Antoni Trobat (CIEMEN), Ana Vilellas (Escola de Cultura de Pau) i Gemma Garcia (Contrast) van explicar les conclusions de la seva observació política en una taula rodona a l'Auditori del CIEMEN.

L'1 de novembre, el CIEMEN i la Plataforma Azadî van coordinar una segona delegació, en aquest cas per a fer l'observació de les eleccions parlamentàries turques al Kurdistan del Nord.

2.2. Memòria històrica de l'independentisme

Aquest projecte recull les experiències de protagonistes destacats de l'independentisme català, basc i gallec durant l'època de la Transició. Aquest any s'han dut a terme els enregistraments de les memòries d'aquests protagonistes, i també s'han fet seminaris especialitzats destinats a la participació de les entitats i fundacions participants en el projecte (CIEMEN, Fundació Irla, Galiza Sempre i Fundació Iratzar).

El 30 d'abril va tenir lloc un dels seminaris del projecte a Galícia, organitzat per Galiza Sempre i la participació del CIEMEN i la Fundació Iratzar. Al principi de juliol van fer-se els enregistraments dels protagonistes bascos del projecte, a la seu de la

Fundació Iratzar, i dels protagonistes gallecs, com Emilio López Milucho, Francisco Rodríguez i Ana Luisa Bouza al Museo do Pobo Galego (Santiago, Galícia) a càrrec de Galiza Sempre. La segona quinzena de juliol es van fer els enregistraments catalans al CIEMEN (Barcelona): Magda Oranich, Carles Sastre, Blanca Serra i Josep Huguet.

2.3. Cimera sobre la Diversitat Lingüística

El CIEMEN i unes altres set organitzacions internacionals (Fundació Sant Sebastià Capital Europea de la Cultura 2016, Consell d'Organismes Socials de l'Èuscar Kontseilua, ECMI, ELEN, Linguapax Internacional, PEN Internacional i UNPO) treballen en la redacció d'un Protocol de Garantia

dels Drets Lingüístics, concebut com a text de referència en matèria de defensa de la igualtat entre llengües i de promoció de llengües en perill. L'elaboració del Protocol de Garantia serà una de les fites del projecte Cimera sobre la Diversitat Lingüística, iniciat el març de 2015 a Sant Sebastià i que es desenvoluparà fins al final de 2016 amb motiu de la capitalitat europea

de la cultura d'aquesta ciutat basca. El Protocol detallarà una sèrie de mesures essencials per a garantir els drets lingüístics de tot grup o comunitat. El text es proposa de desenvolupar els principis i esperit de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics, aprovada a Barcelona el 1996 a iniciativa del CIEMEN i d'altres organitzacions internacionals.

La Cimera va ser, durant el 2015 -i continuarà així el 2016- un espai permanent de trobada per tal d'empoderar les comunitats lingüístiques i els agents socials que advoquen per la igualtat lingüística. Experts internacionals hi prenen part i aporten la seva experiència i idees. El 2 de juliol es va presentar el projecte a l'IEC (Barcelona).

2.4. Acord Nacional d'Acció Exterior

Entitats del país vinculades a la cooperació i les relacions internacionals van constituir-se el 2012 com a Taula d'Acció Exterior amb l'objectiu d'elaborar un text que recollís una visió socialment, nacionalment i internacionalment participativa i compromesa de l'acció exterior catalana. El CIEMEN s'hi va implicar des de l'inici, amb la seva aportació tècnica i logística.

El 2014, el procés va desembocar en l'aprovació d'un document final i la signatura de l'Acord Nacional d'Acció Exterior, que es va presentar públicament el 22 de març de 2014 a la sala Martí l'Humà del Museu d'Història de Barcelona. L'Acord va ser subscrit, durant el 2014, per més de 250 entitats, coordinadores, sindicats i partits polítics.

Les entitats de l'Acord, durant el 2015, van dur a terme un seguiment del compliment de la Llei d'Acció Exterior.

2.5. Dret a la sanitat universal dels refugiats iazidites

A partir de novembre de 2015, el CIEMEN i el Col·lectiu Ronda van desplaçar al camp Şengal de refugiats iazidites la sociòloga Özgür Günes Öztürk (CIEMEN). Situat als afores d'Amed (Diyarbakir), capital del Kurdistan del Nord (Turquia), el camp va arribar a acollir més de 5.000 persones. Els iazidites, una minoria de llengua kurda, són seguidors del iazidisme, antiga fe sincrètica perseguida per l'Estat Islàmic, que ha intentat i intenta destruir-los físicament.

El projecte, "Suport jurídic als refugiats iazidites de la guerra de Síria i d'Iraq", és realitzat pel CIEMEN i el Col·lectiu Ronda, i té la finalitat de destapar i pal·liar el dany que

provoca la manca d'assistència sanitària de la República de Turquia als iazidites refugiats al Kurdistan del Nord des de fa dos anys, així com fer visible a escala internacional la situació vulnerable d'aquest col·lectiu.

La tasca de la cooperant del CIEMEN i el Col·lectiu Ronda -preparant, mitjançant entrevistes amb les persones refugiades, informes molt útils per a l'elaboració d'un diagnòstic de la situació- es complementa amb un procediment judicial a Turquia amb la col·laboració dels advocats de l'associació Göç-Der (Migrants' Association for Social Cooperation and Culture) amb la pretensió que es reconegui el dret dels refugiats kurds iazidites a accedir a l'assistència sanitària universal.

3. CONFERÈNCIES I ACTES

20 d'abril. Seminari de formació a un grup d'alumnes d'Urtijëi (Ladínia, Trentí, República Italiana) sobre l'escola catalana i el procés de sobirania de Catalunya, per Aureli Argemí (CIEMEN). A l'Auditori del CIEMEN.

29 de juny. Acte oficial de presentació, als Països Catalans, de la campanya "Llibertat per a Arnaldo Otegi. Presos bascos, a casa". L'acte es va emmarcar en la crida que es feia arreu d'Europa per a

reclamar l'alliberament del dirigent polític basc i el final de la política d'allunyament, com a pas previ a l'excarceració dels presos bascos, en tant que passos necessaris per poder assolir una pau justa i duradora al País Basc. L'acte va comptar amb les intervencions de Carles Riera, president del CIEMEN; August Gil Matamala, jurista, i Julia Arregi i Hodei Otegi, companya i fill d'Arnaldo Otegi.

9 de setembre. Presentació de la "Crida perquè Catalunya lideri l'acollida de refugiats

al sud d'Europa". Es tracta d'un manifest públic impulsat pel CIEMEN que reclama que Catalunya i Barcelona liderin l'acollida de refugiats sirians i d'altres indrets del Pròxim Orient i l'Àfrica que, fugint de la situació de guerra i crisi humanitària dels seus països d'origen, estan arribant a Europa. La presentació va comptar amb l'assistència de mig centenar de persones. El manifest va aconseguir sumar l'adhesió de 850 persones.

10 de setembre. Conferència, durant tot el dia, "Democracy and European Emerging Values. The Right to Decide", a l'Auditori del CIEMEN. Coorganitzada per EFAY, CMC, les JERC i el CIEMEN. Hi van participar una dotzena d'experts i activistes dels Països Catalans, Escòcia, Flandes, Fèroe, Alt Karabakh, Còrsega i Bretanya, entre d'altres territoris, sobre les perspectives del dret a decidir al continent europeu, emmarcant aquest dret en relació amb els valors democràtics. La conferència es va fixar especialment en les opinions dels joves activistes d'arreu d'Europa partidaris de l'aplicació del dret de decidir per a les nacions i pobles sense estat.

[El **CIEMEN** és una entitat de la societat civil catalana que treballa per a fer conèixer i promoure **la realitat nacional catalana al món**, per a difondre **el coneixement dels pobles i nacions sense estat**, i per a **defensar-ne els drets col·lectius**]

**Centre Internacional
Escarré per a les Minories
Ètniques i les Nacions**

Rocafort, 242 bis, 2n
08029 Barcelona
Catalunya (Països Catalans)
www.ciemen.cat
934 443 800